

สุขทุกวัน... สวรรค์สอยดาว

ผลงานหนึ่งนักเรียนหนึ่งความรู้ (One Child One Knowledge)

เรื่อง “สุขทุกวัน...สวรรค์สอยดาว”: การจัดทำแผนที่ภูมิปัญญา วัฒนธรรมและพืชเศรษฐกิจอำเภอสอยดาว
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนทุ่งขนานวิทยา
ผู้เขียน นางสาวอภิษฐา เคยพุดชา(นักเรียน) และ นายยรรยง นาคนวนล (ครูที่ปรึกษา)

One Child One Knowledge : สุขทุกวัน...สวรรค์สอยดาว

ที่มาและความสำคัญ

การจัดกิจกรรมจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นอำเภอสอยดาว ตอน “สุขทุกวันสวรรค์สอยดาว” ในครั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันนโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.) มีการปลุกกระแสการท่องเที่ยวเมืองรองอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่พื้นที่เพิ่มมากขึ้น จันทบุรีก็นับเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่ถือได้ว่าเป็นเมืองรองที่มีมนต์เสน่ห์ทั้งทางด้านทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมมาอย่างยาวนาน ชวนให้นักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางมาพักผ่อนทิวทัศน์และสร้างความทรงจำที่ติดลบไป

แต่เป็นที่น่าเสียดายที่กระแสการท่องเที่ยวเมืองรองได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเพียงแค่นักท่องเที่ยวเมืองเท่านั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักจันทบุรีในฐานะแหล่งต้นกำเนิดของพลอย ผลไม้ น้ำตก และทะเลที่สวยงาม ตรงกันข้ามเมื่อพูดถึงอำเภอสอยดาวที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมืองถึง 90 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวน้อยคนที่จะรู้จักและเข้ามาชมความงามของธรรมชาติที่ยังคงอุดมสมบูรณ์ที่สุดในผืนป่าตะวันออก อีกทั้งมีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และด้วยเหตุผลข้างต้นผู้จัดทำจึงได้มีแนวคิดในการปลุกกระแส และจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวในอำเภอสอยดาวในฐานะอำเภอรองให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในเรื่องของการทำแผนที่ การรู้จักตนเองของผู้เรียนในด้านภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนและการศึกษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
2. เพื่อประชาสัมพันธ์แผนที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอสอยดาว

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมผู้จัดกิจกรรมได้นำหลักการวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) มาเป็นหลักในการดำเนินงานทั้งหมด ดังนี้

ขั้นที่ 1 : Plan/ขั้นวางแผนงาน

- วิเคราะห์จุดเด่นของอำเภอสอยดาว พบว่ามีจุดเด่นคือ เป็นอำเภอที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ มีความเป็นพหุวัฒนธรรมเหมาะแก่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- วางแผนออกสำรวจพื้นที่ เพื่อจะเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือจากชุมชน

ขั้นที่ 2 : Do/ขั้นลงมือปฏิบัติ

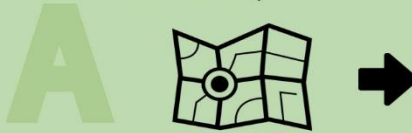
- ขอความร่วมมือจากหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกในชุมชนและออกสำรวจพื้นที่ในอำเภอสอยดาวเพื่อวางแผนการทำแผนที่
- วิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลทั้งหมดจัดหมวดหมู่ลงใน Google drive จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดไปจัดทำเป็นแผนที่

ขั้นที่ 3 : Check/ขั้นตรวจสอบผลงาน

- ตรวจสอบระหว่างการทำงานเป็นระยะเพื่อหาข้อผิดพลาดและพัฒนาางานอย่างต่อเนื่อง
- ตรวจสอบหลังจากเสร็จงานเพื่อดูคุณภาพและความเรียบร้อย

ขั้นที่ 4 : Act/ขั้นการปรับปรุงแก้ไข

- แก้ไขแผนที่ให้สมบูรณ์ การนำเสนอข้อมูลเน้นความเป็นรูปธรรม
- ผู้จัดทำได้เสนอแนวคิดไปยังสภานักเรียนโรงเรียนทุ่งขนานวิทยาเพื่อทำการต่อยอดงานในครั้งนี้ โดยมีแนวคิดที่จะนำข้อมูลความรู้ที่ทำการศึกษามาจัดแสดงในโรงเรียนต่อไป

ผลการดำเนินงาน

1. นำไปเป็นกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในรายวิชาภูมิศาสตร์ เรื่อง การทำแผนที่/รายวิชาสังคม เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น และบูรณาการการเรียนรายวิชาชีววิทยา เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพ
2. นักเรียนในโรงเรียนได้รู้จักและภูมิใจในรากเหง้าของตนเองมากขึ้น
3. มีการเผยแพร่โครงการผ่านกิจกรรมของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติในรายการชิงถ้วยพระราชทาน และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับสอง ระดับประเทศ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในหนังสือพิมพ์หลายฉบับ ทำให้อำเภอสอยดาวเป็นที่รู้จักมากขึ้น

การเผยแพร่/และการได้รับการยอมรับ

1. เพจ Facebook ชื่อ TK Biogang
2. Youtube แสดงข้อมูลความรู้ประกอบคู่มือแผนที่
3. จัดแสดงผลงานที่ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะและเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 23 กรกฎาคม 2562
4. ชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ด้านบุคคล ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในโรงเรียนเป็นอย่างดี ดังนี้
  - ผู้บริหารและคณะครู ให้คำปรึกษาและให้การสนับสนุนการดำเนินงาน
  - หน่วยงานท้องถิ่น อำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลเชิงลึกในชุมชน
  - สมาชิกชุมชน Biogang สนับสนุนทั้งแรงกาย แรงใจในการทำงาน
2. มีการวางแผนเป้าหมายและการวางแผนการจัดการความรู้ที่ชัดเจน
3. นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการจัดการความรู้และข้อมูล
4. มีการทบทวนติดตามและประเมินผลงานเพื่อพัฒนาางานในทุกระยะ

พัฒนาางานอย่างต่อเนื่อง

บทเรียนที่ได้รับจากการดำเนินงาน

ผู้จัดทำเก็บรวบรวมลงในฐานข้อมูล Google drive จากการลงพื้นที่พบว่า ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม เช่น การละเล่นพื้นบ้าน จักสานคลุ้มสัตว์และพืชประจำถิ่นที่มีความสำคัญและกำลังจะถูกลืม จึงมีแนวคิดที่จะต่อยอดกิจกรรมโดยการรวบรวมพืชท้องถิ่นหายาก ความรู้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมมาเผยแพร่ในโรงเรียน

